

Shiraz-Beethoven.ir

فهرست

پیشگفتار

- ۱- خودزیستنامه ... ۹
- ۲- چرا و چگونه باید موسیقی محلی را گردآوری کنیم ... ۱۷
- ۳- تأثیر موسیقی دهقانی بر موسیقی زمان ما ... ۴۹
- ۴- موسیقی محلی مجار و موسیقی نوین مجارستان ... ۷۱
- ۵- پژوهش موسیقی محلی و ملی گرانی ... ۷۹
- ۶- پاک نژادی در موسیقی ... ۸۷
- ۷- پژوهش موسیقی محلی در اروپای شرقی ... ۹۳
- ۸- گزارش سفر پژوهشی به ترکیه ... ۹۷

پیشگفتار

نام بارتوک در ایران بسیار آشناتر از آثار اوست، و به عنوان یکی از پژوهشگران بزرگ موسیقی نیز مطالب زیادی از او در دست نداریم. در شرایط کنونی که ما در یک نقطه عطف تاریخی قرار داشته و در حال جستجو و پویس و آزمایش راه‌ها و امکانات اعتلای موسیقی معاصر خود می‌باشیم، آشنائی با آثار، نظریات و آرمانهای پژوهشگران آهنگسازان، و انسانهایی چون بارتوک ضروری است. نباید نادیده گرفت که بارتوک بزرگترین تأثیر را بروی آهنگسازان و پژوهشگران معاصر ما و بسیاری از کشورهای دیگر جهان که در جستجوی هویت ملی و اعتلای فرهنگی خود می‌باشند داشته است. او نمادی است از معاصر بودن، جهانی بودن، ملی بودن، و پژوهشگر بودن.

ما در این کتاب بارتوک را بیشتر به عنوان یک پژوهشگر خواهیم شناخت تا یک آهنگساز، اما در عین حال با نظریات او درباره تأثیر موسیقی محلی بر موسیقی معاصر و شیوه‌های آهنگسازی با آن نیز آشنائی خواهیم یافت.

Shiraz-Beethoven.ir

چیزی که بارتوک را از آهنگسازان دیگر سده بیستم متمایز میسازد، پابرجائی و ارتباط دائم او با موسیقی محلی است. او نه تنها موسیقی مجار، بلکه همچنین موسیقی محلی رومانی، اسلاو، اوکرائین، بلغار، روسی، عربی، ترکی، جاوه، چینی، و سیاهان آمریکائی را مورد مطالعه قرار داده و از آنها تأثیر میپذیرد، و همانگونه که در خودزیستنامه اش میگوید، یکی از مهمترین دستاوردهایش از موسیقی محلی، رهائی کامل او از چیرگی سیستم ماژور-مینور آن زمان و دستیابی به زبانی تازه و سرزنده در موسیقی بوده است. به نظر او، برای درک موسیقی دهقانی باید به میان آنها رفت و موسیقی آنها را در روستا و زادگاه طبیعی آن احساس و تجربه کرد. برای او انسان روستائی نه تنها نماد نیروی پاک، راستی بی آلایش، و حامل طبیعت است، بلکه همچنین پیام آور آینده نیز میباشد.

از این مقالات میتوان دریافت که او چگونه از طریق بررسی علمی موسیقی محلی به نتایجی تاریخی، اخلاقی، و اجتماعی رسیده و موفق به ژرف بینی در مسائل ملی، بومی، و سرانجام جهانی و انسانی میگردد.

سیاوش بیضائی، بهار ۱۳۷۶

موسیقی محلی مجار و موسیقی نوین مجارستان*

"انجمن هواداران موسیقی" "Pro Musica Society" با برگزاری این سخنرانی مرا مفتخر نموده است که مطالبی را درباره گرایش های مدرن موسیقی در مجارستان به عرض برسانم. من این موضوع را از دو جنبه مورد بررسی قرار خواهم داد:

۱- نخست روشن خواهم ساخت که آیا موسیقی امروز مجارستان اصولاً با موسیقی کشورهای دیگر وجوه مشترکی دارد یا نه.

۲- سپس کوشش خواهم کرد که تفاوت های موسیقی امروز مجارستان را با موسیقی کشورهای دیگر بسنجم.

بنظر من در هر نوع از موسیقی مدرن عصر حاضر به دو ویژگی

* این سخنرانی در سال ۱۹۲۷، طی سفر بارتوک به آمریکا به منظور اجرای چند کنسرت، انجام شده است.